

Man fortsatte derefter behandlingen af dagsordenens punkter 3-6, der var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven,

første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Juul-Madsen m. fl.],

første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Erhard Jakobsen m. fl.]

og

første behandling af forslag til lov om ændring af udskrivningsloven og lov om særlig indkomstskat.

Forhandlingen genoptoges.

Glistrup (FP):

Jeg takker hr. Stetter for hans tilsagn om, at han ikke vil kunne fortsætte som formand for skatteudvalget, når partierne fremsætter deres forslag til forbedringer af skattelovgivningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

(Lovforslaget (nr. 20) findes i tillæg A. sp. 61, fremsættelsen i tidenden sp. 126).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Egon Jensen (S):

Jeg skal ikke tage meget af tingets tid — der er endnu en førstebehandling — for jeg tror nok, man forholdsvis kort kan gøre sin stilling klar til dette lovforslag. Selv om jeg

ser, at indenrigsministeren ikke er nået at komme frem til sin stol, kan man godt have medfølelse med ham, hvor han end befinder sig her i riget.

Indenrigsministeren indrømmer selv, at det er urimeligt, at man, efter at budgetter og udskrivningsprocenter er fastlagt og vedtaget af andre folkevalgte forsamlinger, griber ind i amtskommunernes ret til udskrivning af grundskatter. Når man har en sådan betænkelighed, hvorfor så ikke holde sig fuldstændig tilbage og vente, til tid er?

Ved at nedsætte den maksimale promille fra 20 til 15 konfiskerer man bogstaveligt talt 400 mill. kr. i amtskommunerne. Det gør ikke så meget, siger indenrigsministeren — jeg skal i parentes bemærke, at indenrigsministeren jo tidligere var formand for Amtsrådsforeningen — for man kan jo ikke bruge dem alligevel. Jeg må nok sige, det er en ret stærk bemærkning fra indenrigsministeren, at når de alligevel ikke kan bruge pengene, så kan man lige så godt konfiskere dem i form af at sætte grundskyldpromillen ned.

Man kan spørge, hvad det egentlig er for en tankegang. Man forærer uden videre 400 mill. kr. til mange jordbesiddere. Jeg ser helt bort fra parcelhusejere, idet det drejer sig om forholdsvis minimale beløb, parcelhusejerne bliver lettet for, medens det så sandelig ikke er småbeløb, det drejer sig om, når det er jordbesiddere med forholdsvis stort jordtilliggende.

Dertil kommer også, at de større jordbesiddere har mulighed for at få en lettelse, ikke på 100 kr. eller 150 kr., men på flere hundrede tusinde kroner. Det finder vi ikke rimeligt. Der er tale om en skattelettelse for nogle, men der er i høj grad tale om omflytning af skattebyrden, så andre skal betale. Når regeringen senere, som den har bebudet, kommer med forslag om fritagelse for grundskat på landbrugsjord, så vil det alt i alt betyde, at 1.000 mill. kr. flyttes fra en del af skatteyderne til en anden. Det kan vi ikke medvirke til.

Man er åbenbart i venstre ikke klar over, at grundskatter er en form for afgift for udnyttelse og benyttelse af den danske jord. Men det er åbenbart en linje, regeringen har lagt, at beskattningen skal flyttes fra grundskat til indkomstskat, og hvad enten man sætter ølse for eller ølse bag, så mister pøl-

[Egon Jensen.]

sen som bekendt ikke sin smag; pengene skal ind på en eller anden måde. Det tjener i hvert fald ikke til at lette skattetrykket på indkomstskatten, som man fra venstres side ellers har talt så meget om.

Hvis vi endelig skal have skattelettelser, er det ikke på det område, vi ønsker skattelettelser, det er på den direkte skat, og det skal indenrigsministeren, når han engang kommer til stede, også vide.

Vi kan på ingen måde medvirke til dette lovforslag. Vi vil gerne være med i udvalget, men man skal ikke forvente nogen som helst tilslutning fra socialdemokratiet.

Glistrup (FP):

Heller ikke landets andet store arbejderparti finder, at lovforslaget er godt. Den rationelle løsning på det problem, som ligger bag ved lovforslaget, er simpelt hen nu at få ophævet både statsamterne og amtskommunerne, så de endeligt forsvinder, samtidig med at mortensgåsen første gang vederfares retfærdighed.

Den næstbedste løsning er i hvert fald ikke at gøre det, at man flytter mere tyngde over på det beskatningsområde, som er amtskommunernes andet alternativ for at få deres penge hjem, nemlig indkomstskatten. Vi kan lige så godt se i øjnene, at når dette går ud på, som indenrigsministeren skriver i sine bemærkninger, at man skal nedsætte grundskatterne, så betyder det præcis det, at den anden store indtægtskilde i amtskommunerne, nemlig indkomstskatterne, bliver større, end den ellers ville være blevet.

Fremskridtspartiet er ikke kommet herind i folketinget for at forhøje indkomstskatterne. Vi vil derfor fuldstændig slutte op om, hvad hr. Egon Jensen sagde.

Aksel Pedersen (V):

Den store stigning i grundværdierne, der blev registreret ved 15. alm. vurdering, en stigning fra ca. 987 mill. kr. til 1.530 mill. kr., finder vi i venstre vil blive en for belastende beskatning af de faste værdier. Vi vil derfor foreslå, at man slutter op om det af indenrigsministeren fremsatte forslag om at nedsætte den amtskommunale grundskyldpromilles overgrænse på 20, som i parentes bemærket alle amter bruger, idet loven jo siger, at der forlods skal udskrives 4 promil-

le, og herefter skal halvdelen af amtets udskrivning være grundskyld, dog højst med 20 promille. Det nås i alle amter, og disse 20 promille ønsker vi nedsat til de 15 promille.

Vi finder, at belastningen på dem, der bor i eget hus, stiger for voldsomt. Den gennemsnitlige grundstigning ved 15. alm. vurdering ligger jo på ca. 50 pct., men med meget store afvigelser i landsdelene. Det er vel ikke nødvendigt at gøre rede for, at grundbeskatning i særlig grad vender den tunge ende nedad, idet fradragsretten kun gør godt, hvor der er indkomst at fradrage i, og altså ikke hjælper på de små indkomster. Hr. Christophersen var i øvrigt som venstres ordfører i formiddags inde på den samme problematik i anden anledning.

Grundejere med meget store indtægter vil i visse kommuner endda med fordel kunne have stor grundskyldpromille, idet produktionsjord og deres svagere medborgere derved kommer til at aflaste den indkomst, som de har. Venstres sigte er at gøre stigningen på jord mindre, idet der jo i alle tilfælde bliver tale om en stigning, da de nævnte 1.530 mill. kr. efter forslaget nedsættes til ca. 1.150 mill. kr., det vil sige, at der stadig væk er 163 mill. kr. mere i provenu i forslaget, som det ligger.

Jeg er meget vel klar over, at man vil sige, at nu går man landbrugets ærinde igen. Men det er nu ikke landbruget, der særlig er i klemme her, selv om også det bliver ramt. For landbruget vil stigningen være ca. fra 250 mill. kr. til 315 mill. kr. Hvis man fortsætter med 20 promille, vil der komme 115 mill. kr. mere til landbrugets andel. I øvrigt kommer landbruget selv til at være med til at betale nedsættelsen gennem indkomstskatterne, og det gør, at provenuet selvfølgelig ikke bliver så stort. Igen er det dem, der har de små indkomster, der bliver ramt. Den landmand, der sidder i en bedrift, og som har haft et uheldigt år, bliver ramt med fuld styrke af grundskatterne.

Jeg ved også, mange vil sige, at pensionisterne, der ikke har råd til at betale de høje grundskatter, kan få dem tilskrevet som gæld. Men vi ved, at de folk, som har gjort sig den ulejlighed at samle sammen til fremtidig bolig, og som nu på deres gamle dage har afskrevet det meste af den gæld, der er på den, hellere sulter end giver sig til at gældsætte sig igen i den bolig.

[Aksel Pedersen.]

For amterne bliver det en ubehagelig overraskelse, det er vi klar over, idet betalingen skal erlægges af et budget, der er lavet på grundlag af de 20 promille. Kommer helheden i venstres forslag frem, vil de 3 dyrtidsportioners bortfald dog i nogen grad lappe på de skader, der bliver lavet hos amterne. Nu har amterne vel udskrevet forholdsvist normalt, og igangsætningsstoppet gør, at der sikkert vil være et beløb i overskud, som i rimeligt stort omfang vil kunne klare den provenussenkning, der finder sted.

København og Frederiksberg er ikke med i denne ordning på grund af, at deres situation er forskellig i forhold til amterne, men det er rent teknisk ikke let at se, hvordan vi skulle tage dem med på nuværende tidspunkt. Til gengæld må vi også sige, at stigningerne i grundværdierne i København er meget, meget lave; det er et af de steder, hvor grundstigningerne ikke har været store.

Vi har fundet, at det på grund af de meget store grundstigninger var rimeligt at fremsætte dette forslag, og vi håber på forståelse for forslaget. Lovforslaget burde have været fremsat samtidig med, at man erkendte den 15. alm. vurderings virkning, men det var jo den forrige regering, der skulle have gjort det.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det konkrete forslag, vi her behandler, kan mit parti ikke støtte.

Det er for det første en urimelighed over for amterne, som har lagt deres budgetter, og som med rimelighed kan forlange, at disse budgetter også kan sættes i værk. Det er fordelingspolitisk et uheldigt forslag, idet det betyder, at jo mere jord man har, jo større lettelse får man. Det virker fordelingspolitisk forkert. Vi er imod forslaget, fordi det vil stimulere prisudviklingen på fast ejendom. Man bruger som argument fra forslagsstillernes side, at man må gennemføre dette, fordi priserne er steget så stærkt, og så gennemfører man noget, som vil få priserne til at stige endnu mere. Det er jo i og for sig en absurd måde at argumentere på.

Og vigtigst: vi er imod dette forslag, fordi det uundgåeligt vil lægge en større beskatning over på indkomst, og det var ikke høj-

ere indkomstskatter, befolkningen bad om den 4. december. Hvis der er nogen, der tror det, har de læst valgresultatet forkert.

Regeringen bebuder så til næste år et forslag om en total afvikling af landbrugets amtskatter. Man ved i regeringen, at vi ligeledes er dybt betænkelige ved dette forslag, men den sag får vi jo senere lejlighed til at vende tilbage til.

H. C. Toft (KF):

Den 7. november, dagen før valget blev udskrevet, behandlede vi et forslag, fremsat af venstre og det konservative folkeparti, der var næsten enslydende med det forslag, vi behandler her i dag. Dette forslag havde kun én paragraf; det nu fremsatte forslag har 2 paragraffer.

Det konservative folkeparti har altid haft den opfattelse, at den beskatning, man lægger på amterne, hvor man kom helt op på de 20 promille, var for høj. Vi var derfor forslagsstillere sammen med venstre om, at promillen skulle nedsættes fra 20 til 15, men der var ikke i det lovforslag, vi var medforlagsstillere til, fastsat nogen dato for, hvornår loven skulle træde i kraft. Jeg vil igen bemærke, at lovforslaget blev behandlet den 7. november, og at det vel derfor havde været naturligt, hvis der var kommet en udvalgsbehandling, så vi havde fået undersøgt, hvilke virkninger det ville have i de enkelte amter, at man fastsatte ikrafttrædelsen på et tidspunkt, hvor amterne havde fastsat deres budgetter, hvilket de skulle gøre inden 1. oktober.

Vi er derfor principielt enige i, at man bør nedsætte promillen fra 20 til 15, men vi vil under udvalgsarbejdet have en nøje forklaring på, hvordan stillingen er i de enkelte amter, idet jeg i alt fald kan forudse, at virkningerne vil være meget, meget forskellige fra amt til amt, når man sådan midt i budgetåret skal ændre det. Måske er der nogle amter, der vil komme i en meget vanskelig situation, og andre, der vil komme lettere om ved det.

Da vi havde lovforslaget til første behandling den 7. november, kunne jeg, idet jeg havde kendskab til et enkelt amts område, konstatere, at den nye vurdering i Sønderjylland betød, at grundskatterne dér steg med 60 pct., medens personskatterne i det budget, man havde vedtaget, kun steg med

[H. C. Toft.]

2,3 pct. Det vil altså sige, at man dér på grund af lovgivningen og på grund af vurderingen faktisk pålagde grundejerne, hvad enten det var landbrugere, eller det var parcellhusejere eller alle andre, en voldsomt forøget grundbeskatning, som, når det drejer sig om erhvervslivet, er medvirkende til at forøge omkostningerne og gøre det vanskeligere for erhvervslivet at konkurrere.

Da vi behandlede lovforslaget den 7. november, var jeg vidende om, at Amtsrådsforeningen havde rettet henvendelse til den daværende indenrigsminister netop med et forslag om at nedsætte grundskyldpromillen fra 20 til 15, og jeg var vidende om, at den daværende indenrigsminister, ordføreren for socialdemokratiet her i dag, havde meddelt Amtsrådsforeningen, at man ville overveje det.

Under den debat, der fandt sted den 7. november, måtte jeg konstatere, at den daværende indenrigsminister og regering havde sluttet sine overvejelser i den retning, at man ville afvise Amtsrådsforeningen, men man må da i alt fald have været i den situation, at man villigt ville overveje det. Når man nu hører ordføreren for socialdemokratiet her i dag, der altså er den tidligere indenrigsminister, må jeg nok sige, at nu har piben fået en helt, helt anden lyd. Der er slet ikke tale om overvejelser længeere. Nu er det en blank afvisning.

Jeg håber på, at vi under udvalgsarbejdet kan få klaret op, hvordan det vil virke for de enkelte amter, og jeg vil her gerne erindre om, at folketingsmand Hans Toft forleden dag over for statsministeren rejste spørgsmålet om, hvorvidt man skulle prøve på at undersøge, hvordan et forslag ville virke ude i de enkelte amter, eller i alt fald have nogle eksempler på det. Jeg synes, det vil være udmærket, hvis vi under udvalgsarbejdet her klart kan få fremlagt, hvilke virkninger dette forslag vil få, når man ønsker, at det skal træde i kraft den 1. april 1974.

Jeg bemærkede også, at formanden for fremskridtspartiets folketingsgruppe, hr. Glistrup, var meget stærkt afvisende over for lovforslaget og bl.a. sagde, at man ønskede at afskaffe statsamterne og amterne. Men dermed afskaffer man jo ikke nogen af de udgifter, som er inden for disse områder,

så det kan i alt fald ikke hjælpe noget, at han bare kommer her og siger: væk med selve den institution, der hedder statsamterne og amterne, for udgifterne bliver jo tilbage, og de skal betales. Så let er det i alt fald ikke at spare.

Jeg vil derfor gerne til sidst gentage, at vi er principielt enige i, at man bør nedsætte den maksimale grundskyldpromille fra 20 til 15, men vi kan altså ikke, før vi nærmere får det belyst i udvalget, tage stilling til § 2, hvorefter loven, hvis lovforslaget gennemføres, får virkning fra 1. april 1974. Det kræver i alt fald, inden vi tager stilling, nogle flere oplysninger.

Børge Johansen (CD):

Ved dette lovforslag er der tale om at reducere overgrænsen for den amtskommunale grundskyldpromille fra 20 til 15, og det er identisk med spørgsmålet om, hvorvidt denne skat skal indbringe 550 mill.kr. eller 160 mill.kr. mere, end den hidtil har indbragt.

Vi er ikke usympatisk indstillet over for lovforslaget, men finder alligevel grund til at spørge, om der ikke kan være grund til i hvert fald for øjeblikket at træde lidt varsomt. Det skulle jo ikke gerne være sådan, at den opfattelse breder sig, at ejere af ejendomme skal beskyttes på bekostning af andre befolkningsgrupper, og derfor vil vi i hvert fald gerne med hensyn til udvalgsarbejdet sige, at vi er lidt betænkelige, men som sagt ikke usympatisk indstillet.

Der er en enkelt ting i ministerens fremsættelse til lovforslaget, som måske falder i øjnene. Der står, at denne reduktion af grundskyldpromillen yderligere skulle være et incitament til, at der gennemføres mulige amtskommunale besparelser til gavn for samfundsøkonomien. Jeg vil gerne spørge, om man deraf modsætningsvis skal slutte, at hvis der var hjemmel for amtskommunerne til at udskrive 20 promille, ville de så deri have et incitament til rigtig at boltre sig?

Ømann (SF):

Ja, her har vi jo et af de lovforslag, som befolkningen ikke rigtig kan gennemskue. Der loves her en lettelse, og det er altid sympatisk, især når det drejer sig om lettelse for skatter. De, som omfattes af disse

[Ømann.]

lettelser, de vil selvfølgelig være begejstrede, men andre folk vil også være sympatisk indstillet og synes, det er da godt, at nogle får nogle lettelser, men hvis man nu virkelig gjorde det klart for befolkningen, hvad dette lovforslag indebærer, så gad jeg nu nok vide, om ikke dette forslag ville falde med et brag. For hvad er det, man gør? Ja, her vil man altså fjerne en skatteindbetaling på adskillige hundrede millioner kroner fra ejendomsbesidderne, og hvad er så konsekvensen af det? Ja, så må amtskommunerne, hvis de har et provenubehov, opkræve det over indkomstskatten, og den er tilfældigvis indrettet sådan, at den er såkaldt proportional, dvs. at de mennesker, som har høje indkomster, ja, de slipper meget billigt fra denne her skatteforhøjelse, mens derimod lavere indkomster kommer til at mærke den relativt hårdt.

Dette forslag er jo en gammel kending. Det drejer sig aldeles ikke, som det blev sagt, om de små parcellusejere eller om lettelser for dem, der bor til leje. Deres andel i dette regnestykke er ganske lille og ubetydelig. Dette her er et godsejerforslag. Jeg vil nok sige: i dag har man flyttet rundt på 1½ mia kr., og hvis man tænker lidt over, hvem der har fået dem ned i lommen, og hvis lommer de er taget op af, så har man en klar karakteristik af denne regerings kurs.

Men man har også det, at det er meget svært at få øje på regeringens linje. Man siger, man vil bekæmpe inflationen. I det øjeblik man letter en grundbyrde fra fast ejendom, så ved man godt, at denne lettelse øjeblikkelig bliver kapitaliseret, og det medvirker altså til, at ejendomspriserne stiger.

Så vil jeg gerne sige: der er vel ikke noget parti, der mere end venstre har beklaget den forskel, der er på skatterne kommunerne imellem landet over. Mon partiet venstre virkelig tror, at et lovforslag af denne karakter bidrager til at udjævne ulighederne på indkomstbeskatningens område? Det er et forslag, der er rettet diametralt imod disse bestræbelser.

Jeg må sige, at vi for vort vedkommende ikke kan medvirke til dette lovforslag. Vi vil selvfølgelig være med til at behandle det i udvalget, men der kan ikke forventes nogen velvilje.

Jens Møller (KrF):

I og for sig er det et lovforslag, som vi kun kan hilse med glæde, idet der er tale om, at der bliver en mindre stigning i skatterne, end der ellers ville være, og da vi principielt er imod skat på boligen, skulle man jo tro, at vi uden videre kunne gå ind for det. Det kan vi imidlertid ikke, og årsagen er det tidspunkt, det fremkommer på. Det er allerede nævnt fra flere sider, at det vil kunne give store vanskeligheder ude omkring i amterne med likviditeten i de kommende år, og det vil kunne ramme meget forskelligt fra amt til amt.

Jeg vil gerne i den forbindelse gøre opmærksom på, at amterne også ledes af folkevalgte. Kunne man dog ikke give dem det ansvar i denne situation, at man gjorde dem opmærksom på problemet, og så opfordrede dem til at nedsætte denne promille mest muligt rundt omkring under hensyn til anlægsstop osv.? Der er måske nogle, der vil være skeptiske over for, hvorvidt en sådan opfordring vil virke, men mon ikke den vil det i hvert fald i år, når vi tænker på, at der er valgt til amtsrådene senere på året.

Hvis man vil gå videre med lovforslaget, så vil vi da også gerne være med til at arbejde med det i udvalget. Vi vil gerne have at vide, hvilken betydning det får for de enkelte amter, og vi mener også, at der må være mulighed for forhandling om nedsættelsespromillen, at det ikke ligefrem behøver at være helt ned til 15 promille, men kun måske til 17 eller 18 promille.

Fuglsang (DKP):

Mit parti hører, hvad der næppe forbavser nogen, ikke til dem, som tør love dette lovforslag nogen særlig velvillig behandling. Det udtrykker, som det er blevet nævnt, den modsatte side af regeringens politik af den, vi blev præsenteret for først på ugen, og som bl.a. var kendetegnet af indgrebet mod dyrtidsreguleringen. Dengang gjaldt det lønmodtagerne, altså den store andel af befolkningen, der i væsentlig grad skaber landets materielle værdier. I dag gælder det i vidt omfang arbejdsfrie indtægter, og her vil man altså søge at lette byrderne.

Man taler her som ved andre lejligheder om jorden som et produktionsinstrument, og man har for øvrigt bebudet yderligere lovgivning om at fritage landbrugsjord som

[Fuglsang.]

sådan for skatter. Men de stigninger, som den 15. alm. vurdering er udtryk for, er jo ingenlunde udtryk for jorden som produktionsinstrument, men for, at jorden mere og mere er forvandlet til et spekulationsområde ikke mindst som følge af vor tilslutning til EF.

Først på ugen motiveredes indgrebet mod dyrtidsreguleringen med, at det var et led i kampen mod inflationen, men den mest udprægede inflationskilde i øjeblikket er vel netop jordspekulationen med stigende jordpriser og dermed stigende gældsætning. Denne tendens vil ikke mindskes, men forstærkes ved, at samfundet nu skal inddrage en mindre del af spekulationsgevinsterne.

Det var én side af sagen.

En anden side er, at den skat, som bl.a. de store jordejere på den måde fritages for — og det er jo i væsentlig grad dem, som har nydt godt af EF-fordelene — overflyttes til indkomstskatterne, og på dette område kan bl.a. statistikken fortælle, at meget store dele af de store landbrugere er i stand til at få deres indkomster til at forsvinde. Det er jo ikke her, man skal aflæse storbrugets overlegenhed. Forslaget vil kun betyde, at det især bliver lønmodtagerne, der kommer til at overtage de byrder, som de andre derved slipper for.

Jeg har nok set, at man trøster amtskommunerne med, at de jo vil kunne spare nogle penge, takket være det igangsættelsesstop, som den tidligere regering gennemførte. Nu finder vi overhovedet dette igangsættelsesstop højst uheldigt, og det gælder endnu mere med den arbejdsløshed, som truer som følge af hele energisituationens udvikling.

Som sagt, vi kan ikke love det fremsatte lovforslag nogen velvillig behandling.

Noget andet er, at vi afviser dem, der fremstiller landbruget som en helhed, for vi ved, at der findes mange, mange landbrugere, der arbejder hårdt, og som fremstiller deres del af samfundets rigdomme. Vi ved, at de samtidig har store vanskeligheder og på mange måder lever under utilfredsstillende forhold. Det gælder bl.a. deres meget bundne tilværelse, en af årsagerne til, at så mange dygtige unge føler sig foranlediget til at forlade erhvervet.

Vi ved, de også har vanskeligheder under sygdom. Den dagpengereform, der trådte i

kraft den 1. april 1973, gælder kun delvis for landmændene, som jo først kan få dagpenge efter 5 ugers forløb. Indtil da må de klare sig ved at tegne en privat forsikring.

Vi vil foreslå eller måske henstille til alvorlig overvejelse, at der af de midler fra landbrugets amtskommunale skatter, der kommer ind, dannes en form for arbejdsfond, hvis formål skal være at lette nogle af de alvorligste problemer for store dele af landbruget, nemlig med hensyn til ferie, sikring af fridage og en vis tryghed under sygdom, det vil sige til at sikre en ferieafsløsnings- og en sygehjælpsordning.

For os er det klart, at en sådan fond ikke kan omfatte alle landbrugere, ikke de store brug, som foruden andre fordele nu er særlig begunstigede af tilslutning til fællesmarkedet og dettes landbrugspolitik, og som jo for øvrigt i stort omfang driver deres ejendomme ved hjælp af andre, ved hjælp af lønmodtagere.

Jeg vil ikke her stille forslag om en nøjere udformning, heller ikke om grænserne for de ejendomme, der bør omfattes af en sådan ordning, men jeg vil som sagt henstille, at man arbejder med sagen, og jeg vil finde det naturligt, at man rådfører sig med landbrugets organisationer, ligesom disse efter vor mening bør have en stor indflydelse på et sådant eventuelt fonds administration.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg meddele, at vi ikke kan stemme for det foreliggende lovforslag. Vi synes tværtimod, at det vil være udmærket, om den amtskommunale indkomstbeskatning i væsentligt omfang kunne nedsættes ved en forhøjelse af provenuet af den amtskommunale grundskyld.

Kan man så gennem besparelser opnå en yderligere nedsættelse af den amtskommunale indkomstskat, ja, så kan vi kun hilse det med tilfredshed. Jeg forstår, at indenrigsministeren selv er inde på den tanke, at det er muligt at opnå besparelser, og at det vil være samfundøkonomisk gavnligt. Jeg ved ikke, hvor ministeren har det fra som noget givet, at der i hvert fald vil ske en nedsættelse fra finansåret 1975-76. Der er jo intet i vejen for, at man for dette år og de efterfølgende år kan bibeholde de 20 promille.

Når ministeren endelig giver udtryk for,

[Flygaard.]

at det vil få virkning både for ejere og lejere, så er det jo rigtigt under de givne forudsætninger, men da jeg har forstået, at også venstre vil være tilhænger af et frit boligmarked, skal det tilføjes, at overvæltning jo ikke kan finde sted i et frit boligmarked, hvor man har en markedsprifsættelse. Grundskylden er for så vidt en fast omkostning, og en sådan øver ikke indflydelse på prifsættelsen, men nok på størrelsen af fortjenesten. Havde der derimod været tale om en variabel omkostning, der jo er påvirket af produktionens størrelse, var prisen selvfølgelig blevet påvirket.

Hvis man nedsætter den amtskommunale grundskyld, vil der være en tendens til kapitalisering af en sådan lempelse. Det betyder, at nye ejere, herunder de unge, der normalt er svagt stillet i kapitalmæssig henseende, vil blive endnu vanskeligere stillet. Man fristes næsten til at sige, at den, som meget har, ham skal mere gives.

Der tales i dag meget om den høje marginalbeskatning, der fratager folk lysten til at gøre en indsats. Det må være helt klart, at en lempelse i den amtskommunale grundskyld får indkomstskattemæssige virkninger. Man kan ikke bare lempe den amtskommunale grundskyld og fremstille det derhen, at det kan man gøre uden videre som noget, der kommer ovenfra. Medens indkomstskatten i dag har helt urimelige virkninger, især for så vidt angår beskatningen af den sidst tjente krone, altså marginalbeskatningen, så gælder det om grundskylden, at her er marginalbeskatningen nul, her er flid og sparsommelighed altså belønnet.

Af disse bemærkninger turde det fremgå, at retsforbundet ikke kan medvirke til en nedsættelse af den amtskommunale grundskyldpromille fra 20 til 15.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Jeg må jo sige tak til ordførerne for den noget begrænsede tilslutning, som lovforslaget har fået fra de flestes side.

Til de bemærkninger, som hr. Egon Jen-

sen fremførte, hvor han påpegede, at det i særlig grad ville være til fordel for de større brugere, vil jeg sige, at det er naturligvis rigtigt, at 100 ha giver mere end 50 ha, men det er dog et forslag, som tager hensyn, som giver fordele til alle sider i samfundet. Helt præcis de samme størrelser kan vi jo næppe opnå, men enhver husejer og enhver lejer vil mærke disse stigninger og dermed den stigning i skatten, som det giver anledning til i større eller mindre omfang, og det er ikke ubetydelige beløb, som f.eks. parcelhusejerne må betale i amtsskatter i det kommende år.

Til hr. Glistrup, der helt afviser lovforslaget og ønsker afskaffelse af både statsamter og amtskommuner, må jeg sige, at man fjerner ikke omkostningerne på den måde. Så vidt jeg er orienteret, er det stadig væk hr. Glistrups opfattelse, at landet skal bevare et sygehusvæsen og et sundhedsvæsen, og det er de to ting, der i væsentlig grad lægger beslag på midlerne i amtskommunerne. Kan de ikke hentes ind på denne måde, skal de i alle tilfælde hentes ind på den anden måde.

Til hr. Niels Helveg Petersens bemærkninger om, at en gennemførelse af forslaget vil give anledning til stigende jordpriser, kan jeg kun sige, at det er en påstand, som jeg har hørt utallige gange, men jeg har i og for sig endnu ikke konkret set beviser for, at påstanden er rigtig. Hvis det virkelig var rigtigt, så ville vi jo kunne konstatere nogle ret betydelige forskelle i ejendomspriserne i de forskellige kommuner, alt efter hvor høj ejendomsbeskatningen i de enkelte kommuner er. Jeg tror ikke, køberne og sælgerne får kapitaliseret disse beløb ved handel, man ser stort set bort fra dem.

Hr. H.C. Toft gav udtryk for sympati for forslaget og gjorde opmærksom på, at det konservative folkeparti jo tidligere har været med til at stille lignende forslag, og jeg er da glad for den tilslutning.

Betænkeligheden ved amternes forhold blev gjort klar fra hr. H.C. Tofts side. Naturligvis har jeg også haft betænkeligheder med hensyn til amterne, det er helt sikkert,

[Indenrigsministeren.]

men jeg er alligevel kommet til den slutning, at de ville kunne tage det uden større vanskeligheder. Skulle der være et enkelt amt, der ville komme i visse vanskeligheder, hvad jeg ikke tror der er, så ville man jo kunne give en lempelse på en anden måde til dette amt, indtil det kommer ind i det næste driftsår.

Hr. Børge Johansen anmodede os om at være en lille smule tilbageholdende og en lille smule forsigtige med at fremsætte forslag af denne karakter. Det skyldes, ligesom flere andre forslag, hvor jeg forstår at man fra hr. Børge Johansens parti har givet tilslutning, stadig væk de uheldige virkninger, som er fremkommet ved, at vurderingerne er steget så meget, som de er, fra den 14. til den 15. alm. vurdering. Jeg tror sådan set ikke, at det afviger så meget fra det, vi ellers har talt om. Hr. Ømann fra socialistisk folkeparti afviser forslaget og peger på, at det vil forringe udligningen mellem kommunerne i de enkelte amter skattemæssigt set. Det er jeg nu ikke uden videre sikker på er tilfældet, der skal jo helt andre beregninger til, for at man kan afgøre det, men det er næsten udelukket, at der kan blive tale om det.

Jeg forstår på hr. Jens Møller, at hans parti har sympati for tanken om reduktion af ejendomsskatterne, men er betænkelig ved at sætte det i kraft med så kort varsel, som det er foreslået i lovforslaget, idet amterne bliver ude af stand til at indrette budgetterne efter det. Men jeg tror, at hr. Jens Møller, at dømme efter hans øvrige bemærkninger om, at man kunne give amterne en friere stilling med hensyn til, hvordan de ville sætte deres promiller, har den forkerte opfattelse, at amterne frit kan sætte deres promise i øjeblikket. Det kan de ikke. Det er fastsat i lovens bestemmelser, at de skal ende med 20 promise under de forhold, vi har nu, så under alle omstændigheder skal der en lovændring til for enten at give det frit eller sætte det ned til en fast promise.

Hr. Fuglsang afviser også forslaget og peger på, at jorden er et spekulationsobjekt, og at en lempelse af skatterne vil give yderligere prisstigninger og yderligere spekulationsgevinster osv., og at det i den sidste ende bliver lønmodtagerne, der skal betale. Nu vil en helt overvejende del af lønmodtagerne også få del i den gevinst, der er ved denne

nedsættelse, idet amterne nu også dækker byerne.

Men i øvrigt fremsatte hr. Fuglsang til slut et meget interessant og et noget uventet forslag, idet han foreslog, at amtsskatterne skulle samles i en pulje og anvendes til sociale formål for de mindre landbrugere. Om det er et forslag, der vil vække interesse, skal jeg ikke kunne sige, men det er da interessant at høre, at en sådan tankegang kan forekomme. Vi må så imødesee, at der kommer et egentligt forslag, og så kan vi jo drøfte det til den tid.

Hr. Flygaard fra retsforbundet afviser også forslaget, men indrømmer, at der også er fordele for lejerne i den øjeblikkelige situation, men at det ikke vil blive tilfældet med et frit marked, og at vi i vort parti er tilhængere af et frit boligmarked. Der er bare det, at virkningen er forudset øjeblikkelig nu i det kommende år, idet det er forslagets hensigt at afværge de uheldige virkninger af de stærkt stigende vurderinger.

Må jeg slutte med at sige, at tanken med forslaget er at imødegå de uheldige virkninger af de stærkt stigende vurderinger, og det er min absolutte opfattelse, at hvis amtsrådene havde haft mulighed for ved deres budgetlægning på samme måde som primærkommunerne at regulere promillen, så ville man have gjort det, det er jeg helt sikker på. Vi havde en meget massiv tilslutning fra deltagerne til Amtsrådsforeningens generalforsamling, som omfatter samtlige amtsrådsmedlemmer fra hele landet; de var helt overbevist om, at det havde været rimeligt, om det havde været frit for dem at regulere, for så ville de have sat promillen ned.

Egon Jensen (S):

Jeg må sige, at jeg kunne have undt indenrigsministeren en bedre debut, og her tænker jeg kun på lovforslaget, for at der ikke skal være misforståelser. Men når indenrigsministeren siger, at der på Amtsrådsforeningens generalforsamling var en massiv opbakning, ja, så er det, som man tager det. Så vidt jeg husker — og jeg deltog selv i Amtsrådsforeningens generalforsamling — var der 3-4, der havde ordet; det er selvfølgelig også massivt, hvis der kun er 4 i alt.

Må jeg i øvrigt sige, at jeg selvfølgelig kan forsøge at granske sjæl og nyrer hos inden-

[Egon Jensen.]

rigsministeren. Nu ved jeg af god erfaring, at en regering er en helhed, og det er ikke altid, man har hjertet med i det, man kommer med, og jeg har fornemmelsen af, at indenrigsministeren heller ikke har det i denne situation, men en regering er en helhed, hvor spinkel den end måtte være.

Når indenrigsministeren siger, at så kan man finde andre veje, ja, så er der jo lænemuligheden. Men så vidt jeg erindrer fra de forhandlinger, indenrigsministeren og jeg har haft, da vi hver sad på en anden post, så er det ikke lige netop den, der var fremherskende. Når indenrigsministeren siger, at Amtsrådsforeningen og amtsrådene, hvis de havde haft tid, ville mingelere promillen eller rettere sagt sætte den ned, så er jeg sikker på, at det nok er rigtigt i nogle tilfælde, men bare ikke i andre.

På grund af den tilslutning, som lovforslaget her har fået, tror jeg, at det er et af de lovforslag, som hr. Stetter tænkte på, når han skal på den vanskelige post ikke i Schipkapasset, men i hvert fald i afgifts- og skatvedvalget.

Hr. H. C. Toft kom med en bemærkning om, at man jo havde rettet henvendelse til den tidligere indenrigsminister — og det er da rigtigt — og at vi skulle overveje. Jeg meddelte også hr. H. C. Toft dengang, at vores overvejelser var endt i, at vi ikke fandt grundlag for at ændre vort standpunkt, og så synes jeg ikke, at jeg her skal komme med et andet standpunkt, fordi jeg tilfældigvis i dag er ordfører vedrørende dette lovforslag. Så altså det med at have et standpunkt, det har jeg altså stadig væk.

Jeg må sige, at det lovforslag, som her foreligger, er så groft, at selv centrum-demokraterne synes, at nu er man ved at gå for vidt. Når man selv fra centrum-demokraternes side, som i øvrigt er indstillet på, at grundskatterne skal væk, siger: nej, nej, bette børn, nu er I vistnok gået for vidt i legen, nu kan vi ikke rigtig være med. Jeg vil gerne understrege, at jeg personlig sætter megen pris på indenrigsministeren og egentlig ikke er særlig glad for, at han sidder i venstre-regeringen netop nu, men når indenrigsministeren nu taler om besparelser i amtsrådene, og hr. Ivar Hansen samtidig taler om, at hvis man nu havde ophævet de 20 promille, så kunne man rigtig boltre sig,

hvad er det så egentlig, indenrigsministeren tænker på? Jeg kan da ikke forestille mig, at det er tanker som hos Amtsrådsforeningens formand, der sagde, at man brugte for mange penge, fordi man har de 20 promille, for så kunne man have nedsat indkomstkatten. Jeg synes, at indenrigsministeren, uden at han måske har ønsket det, hermed faktisk har skabt eller udtalt noget i retning af en mistillid til amtsrådene landet over, og jeg kender indenrigsministeren for godt til at tro, at han mener noget sådant, men så burde han bare lade være med at sige det.

Og når vi så endelig er inde på spørgsmålet om de større brug, så er det rigtigt, at de får mere. Men det, jeg harceleret over, og som indenrigsministeren tidligere har harceleret over for mig og med rette, det er det, at man bare giver sig fuldstændig hen og siger: det er ligegyldigt, hvad andre folkevalgte forsamlinger gør, vi skal nok klare det her i folketinget, for, som statsministeren siger: ingen over, ingen ved siden af folketinget. Det burde man lige modificere en gang imellem.

Glistrup (FP)

VK-partiernes ordførertaler blev holdt, som om det, vi her diskuterede, var problemet om at nedsætte amtsgrundskyldpromillen fra 20 til 15. Det er tankevækkende i disse prisstoptider, at man simpelt hen går ud fra, at når loven siger højst 20 og lovforslaget højst 15, så er der tale om maksimalpriser, og så tager folk det og altså også amtsrådet her. Det er bestemt ikke noget, som yderligere styrker éns tro på, at man skal stemme for regeringens prisstoplovsforslag, men det ville jeg nu alligevel ikke have gjort.

Dobbelt tankevækkende var det, når så indenrigsministeren kommer og siger, at det simpelt hen er nødvendigt som følge af de andre regler, vi har, at vi holder en grundskyldpromille helt oppe i toppen. Der er ingen, der siger, at vi skal fortsætte med at have de kinesiske byrdefordelingsregler, de kinesiske refusionsregler, som vi har fået som et relikv fra de tidligere folketings dårlige politik på dette område. Derfor er der ingen grund til særlig at tro, at højst 20 og højst 15 betyder 20 og 15.

Nu ved jeg ganske vist godt efter at have kigget i min kalender, at der ikke kommer

[Glistrup.]

nogen juleaften her inden for den næste måneds tid, men selv den nuværende justitsminister vil vel ikke pudse politiet på én, fordi man håber på, at fornuften vil kunne vinde overhånd, og at vi i løbet af februar måned kan få vedtaget et forslag om at annullere amtsrådsvalget den 5. marts og bestemme, at de nuværende amtsråd bliver de sidste amtsråd, og at deres funktionsperiode ophører den 10. november 1974.

Hvis vi imidlertid ikke får vedtaget et sådant forslag, håber jeg, at der kommer rigtig mange fremskridtsfolk ind i de forskellige amtsråd ude omkring i landet, for så vil indenrigsministeren få lejlighed til at se, i hvert fald i løbet af et år eller to, når han taler om, at det er nødvendigt at udskrive så store skatter, at det er det ikke. Og vi behøver slet ikke hr. Jens Møllers rådgivning om, at vi skal gøre de folk ude i landet opmærksom på, at nu skal der spares på de offentlige udgifter, for det skal fremskridtsfolk nok vide at gøre også i de amtsråd, hvor vi opnår majoriteten. Vi håber, at det bliver i flest muligt amtsråd, således at vi virkelig kan få gjort noget ved disse offentlige udgifter.

Men i øvrigt gør modtagelsen her, at jeg for anden gang i dag føler anledning til — i øvrigt denne gang på linje med, hvad hr. Egon Jensen sagde — at stille hr. Niels Helveg Petersens udtalelser fra i går i relief: regeringspartiets forslag har ikke større fortrinsstilling her i tinget end forslag fra andre. Regeringens forslag fremsættes med 22 mandater. Derfor er der ingen grund til, at de særlig bliver begunstiget.

(Kort bemærkning).

H. C. Toft (KF):

Af de bemærkninger, den sidste ordfører har fremført her, må man få det indtryk og den opfattelse, at hr. Glistrup tror, at amterne ikke behøver at gå op til maksimum 20 promille eller 15 promille. Den lov, vi har vedrørende dette område, pålægger amterne at gå op til 20 promille; således er bestemmelsen. Men jeg forstår på hr. Glistrups udtalelser, at hr. Glistrup mener, at amterne selv skulle kunne sætte det lavere end 20 promille, eventuelt lavere end 15. Jeg vil derfor gerne spørge hr. Glistrup, om frem-

skridtspartiet vil medvirke til, at vi ændrer lovgivningen, således at amterne får mulighed for selv at fastsætte en lavere grundskyldpromille end de 20.

Niels Helveg Petersen (RV):

Hr. Glistrup og jeg er jo ved at blive enige om, hvorledes ligestillingen skal forstås, nemlig på den måde, at regeringens forslag skal være ligestillet med alle mulige andre lovforslag. Det var det, jeg sagde i går. Og det indebærer, at regeringen selvfølgelig også skal have lov til at fremsætte sine forslag som alle andre. Som bekendt var det det, det drejede sig om i går.

Men nu har vi jo så fået et af de forslag, som regeringen har fremsat, og i den tid jeg har været i folketinget, har jeg aldrig, tror jeg, været ude for et regeringsforslag, der har fået en så ilde medfart, ikke blot talmæssigt og politisk, men også sagligt. Det står nemlig fast, at dette forslag betyder en skattelettelse, en nettoskattelettelse, som er større, jo mere jord man ejer. Det står fast, at indkomstskatten som følge af dette her vil stige. Det er derfor, det for ganske almindelige lønmodtagere, som ganske vist får en lettelse på deres parcelhus, men som jo betaler store indkomstskatter, ikke netto bliver til en skattelettelse. Nettoskattelettelse får kun de, som ejer meget jord og ikke betaler så forfærdelig meget i skat. Derfor er det altså et lidt gådefuldt forslag.

Det er her i debatten af indenrigsministeren sagt, at hvis amtsrådene selv frit havde kunnet fastsætte disse promiller, var de blevet lavere. Så ser jeg da en mulighed for, at der alligevel på baggrund af dette forslag kan komme noget ud af det. Jeg ville tro, at vi i udvalget kunne finde ud af at blive enige om, at amtsrådene skal have frihed til selv at fastsætte deres promiller, og det mener jeg de skal have. Det skal de have fra næste år, og jeg mener, det var et forslag, som hr. Jens Møller ytrede sympati for, og som nok i udvalget kunne samle tilslutning. Så måtte man til gengæld se bort fra det forslag, som her er fremsat, og som selvfølgelig ikke kan gennemføres og få virkning fra 1. april 1974.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. H. C. Toft gentager, at når der for-

[Glistrup.]

melt i loven står højst 20 promille, så betyder det i praksis med gældende lovgivning 20 promille. Deri er jeg enig.

Så spørger hr. H. C. Toft mig direkte: vil fremskridtspartiet medvirke til at ændre lovgivningen, således at der virkelig bliver realitet i ordet „højst“ i lovgivningen, så amtsrådet altså med andre ord får en frihed? Selvfølgelig kan jeg ikke i detaljer i en kort bemærkning gengive vore tanker i den retning, men svaret er ja.

Christophersen (V):

Nu har det et par gange været sagt heroppefra, at der var tale om en lettelse. Jeg synes dog nok, der lige allerførst er grund til at understrege, at det, som er konsekvensen af indenrigsministerens forslag, jo først og fremmest er, at den forhøjelse af ejendomsbeskatningen til amtet, som ville have været konsekvensen af den 15. alm. vurdering, ikke bliver til noget.

Men måtte jeg så lige knytte et par bemærkninger til det, hr. Niels Helveg Petersen sagde til sidst. Det syntes jeg var interessant. Nu sagde hr. Niels Helveg Petersen, at det var en uvenlig modtagelse, forslaget havde fået. Ja vel, det er da klart. Der er faldet en række kritiske bemærkninger. Men netop det punkt, hr. Niels Helveg Petersen peger på, nemlig at man burde stræbe frem mod en fri fastsættelse af promillerne, indebærer jo, at hr. Niels Helveg Petersen erkender, at noget sådant kunne være ønskeligt. Men vi ved jo, hvad konsekvensen ville have været, såfremt denne frie ret havde eksisteret allerede i dag. Så havde amterne nemlig haft en grundskyldpromille, der var mindre end 20.

Men jeg tager det som udtryk for, at også det radikale venstre kan se, at der kunne være idé i at give amterne mulighed for at gennemføre det, som allerede primærkommunerne har gennemført, nemlig en ajourføring af grundskyldpromillerne i overensstemmelse med de vurderingsresultater, der var fremkommet. Hvis det er et synspunkt, der kan være bred enighed om her i folketinget, tror jeg da ikke, at venstre har noget imod, at man drøfter hele dette spørgsmål. Det viser altså, at der er et flertal, som er-

kender, at den nuværende ordning ikke er holdbar.

Jens Møller (KrF):

Det glæder mig at høre, at der er så mange, der vil kunne gå ind på tanken om at stille amterne frit her, og jeg vil blot sige, at hvis ikke regeringen selv vælger at ændre lovforslaget, så vil jeg komme med ændringsforslag til det i udvalget.

I anledning af at jeg opfordrede amterne til at spare, må jeg komme med en undskyldning: jeg vidste ikke, at hr. Glistrup havde taget patent på at spare.

H. C. Toft (KF):

Jeg vil gerne i anledning af det spørgsmål, der her er rejst, minde om, at samme dag, dagen før valget den 7. november, behandlede vi et andet forslag, nemlig forslag til ændring af lov om den kommunale grundbeskatning, fremsat af venstre og det konservative folkeparti. Det indeholdt en bestemmelse om, at man skulle ændre lovgivningen, således at amterne var friere stillet med hensyn til at kunne fastsætte også en lavere grundskyldpromille end de 20, hvilket de ikke kan efter lovgivningen i dag. Jeg er derfor glad for, at det forslag, vi dengang fremsatte sammen med venstre, har fået en sådan tilslutning, forstod jeg, både fra fremskridtspartiet, fra hr. Niels Helveg Petersen og fra kristeligt folkeparti, således at vi, i alt fald på dette grundlag, kan konstatere, at der er flertal i denne sal for forslaget.

Hr. Jens Møller gav udtryk for, at han vil stille ændringsforslag til det her fremsatte forslag. Hr. Jens Møller kan selvfølgelig ikke vide, at det drejer det sig ikke om; der skal stilles ændringsforslag til en anden lovgivning, og det vil jeg meget, meget gerne medvirke til.

Aksel Pedersen (V):

Man har hidtil kun talt om den virkning, det har på den bedre stillede del af befolkningen. Man siger, det er godsejerne, det er dem med de store jordarealer, der tjener på det her. Det er nu knap nok korrekt. Hvis man vil se på, hvordan det ligger med dem, som sidder i en villa, i et hus i en landsby eller i en by, hvor grunden nu er blevet vurderet op, og som sidder i ringe kår, da vil

[Aksel Pedersen.]

det blive en meget stor belastning, de bliver pålagt. Det kan blive helt op til 500 kr. i ekstra udgift, de får ved den grundstigning, der er kommet nu, og det vil dog komme til at veje på en pensioneret families årsbudget.

Vi må også se på de landmænd, der har et dårligt år, og dem findes der stadig væk nogle af: De vil komme til at svare skat af en indkomst, de i det mindste ikke har haft, og for dem vil det, at vi sænker med 25 pct. af det pålæg her, alligevel komme til at betyde noget.

Det er stadig væk, som om et par af indlejerne ikke har fået fat i, at der er en lov for, hvordan amterne skal udskrive skat. Vi har ikke rettet den lov — men det kan jeg høre der er ved at være en vis indstilling for, at det kan lade sig gøre at rette loven, sådan at amterne selv må fastsætte deres udskrivningspromiller. Så er vi allerede kommet et stykke ad vejen, hvis vi kan nå det. Men det må være en forudsætning, at loven bliver rettet, vi er nødt til at arbejde efter gældende lov.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. H. C. Tofts sidste indlæg kunne opfattes således, at han tog fremskridtspartiet til indtægt for de synspunkter, der findes i det lovforslag, der blev behandlet den 7. november forrige år her i tinget. Dette er forkert.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen (S):

Det var, ligesom om hr. H. C. Toft vejrede morgenluft. Det, man kan diskutere, forstod jeg var amternes frie ret til fastsættelsen af grundskyldpromillen. Det har vi ikke taget stilling til på nogen måde. Men det kunne jo godt tænkes, at en fri ansættelsesret også betød mere end 20 promille. Det er jeg ikke så helt sikker på at hverken hr. H. C. Toft eller venstre er indstillet på.

(Kort bemærkning).

H. C. Toft (KF):

Det er kun for at sige til den tidligere indenrigsminister, hr. Egon Jensen, at jeg selvfølgelig ikke kunne vide det. Jeg kunne

ikke tælle hr. Egon Jensens og socialdemokratiets stemmer med, da der jo ikke var givet udtryk for, hvilke synspunkter socialdemokratiet havde på dette område. Men jeg forstår, at man fra socialdemokratiets side er villig til i alt fald at drøfte forslaget. Så kan vi drøfte, om man skal ændre maksimumpromillen til 20 eller vi skal sætte den ned til 15. Det vil jeg gerne være med til at drøfte. Jeg mener dog, der skal være et vist maksimum.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen (S):

Hr. H. C. Toft drog en meget forhastet slutning, nemlig at der var flertal her i tinget for de synspunkter, hr. H. C. Toft havde. Det tror jeg bare ikke der er.

Flygaard (DR):

Jeg vil godt være med til at sløjfe bestemmelsen om, at grundskylden højst kan udskrives med 20 promille, men det skal fortsat være således, at mindst halvdelen skal komme fra den amtskommunale grundskyld. Det synes jeg vi skal have med i billedet.

Og så vil jeg gerne spørge venstres ordfører, om de bemærkninger, han kom med før, kan tolkes derhen, at venstre godt vil være med til en konjunkturbestemt grundskyld.

(Kort bemærkning).

Aksel Pedersen (V):

Den skal blive kort. Venstre har ingen tilsagn givet om at ville gå med til en konjunkturbestemt grundskyld, men jeg har sagt, at vi kunne måske være interesseret i at se på, at amterne med en overgrænse kunne gå ind for en fristillelse med hensyn til grundskyldpromillen, og det er noget andet.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Jeg beklager, at hr. Egon Jensen har været fraværende, delvis fraværende under Amtsrådsforeningens generalforsamling. Det var nemlig således, at sagen blev rejst fra salen af 3-4 deltagere, som argumenterede meget stærkt for, at Amtsrådsforeningen skulle aktionere over for regeringen for at få foretaget en ændring. Og slutningen på debatten blev, at jeg spurgte, om der var en-

[Indenrigsministeren.]

stemmig tilslutning til, at vi rejste spørgsmålet over for regeringen, og der var ingen, der gjorde indvendinger herimod. Jeg kan ikke andet end karakterisere det som en kraftig opbakning af synspunkterne.

Med hensyn til besparelser og de bemærkninger, som hr. Egon Jensen gør opmærksom på i hr. Børge Johansens indlæg: naturligvis er der ikke tale om, at amtsrådene, fordi de har fri udskrivningsret, ville give sig til at boltre sig og bruge mange penge. Amterne har jo fri udskrivningsret på den personlige skat, så det er ikke særlig relevant i og for sig at drøfte i denne forbindelse.

Må jeg så sige til hr. Glistrup, at jeg er meget forbavset over at konstatere, at ordføreren for fremskridtspartiet ikke kender reglerne for udskrivningen af amtskommunale skatter. Reglen er, at først skal der pålægges ejendommene 4 promille grundskyld, og derefter skal resten fordeles ligelet mellem grundskyld og personlig skat, men grundskylden kan ikke inklusive de første 4 promille overstige de 20. Og dermed kan jeg ikke se andet, end at amterne er bundet til under alle omstændigheder, når udgifterne har en sådan højde, som de har nu, at måtte gå op til de 20 promille.

Hr. Niels Helveg Petersens bemærkninger om frihed i fremtiden er jeg da meget interesseret i at få drøftet for at se, om det kan give anledning til en forbedring.

Hr. Flygaards bemærkninger om, at retsforbundet vil være med til at give frihed på den måde, at man har fri promilledannelse, men at halvdelen altid skal være udskrevet på grundskyld, tror jeg næppe vil vække begejstring nogen steder.

Dermed har jeg gjort mine bemærkninger, og jeg håber, at lovforslaget vil få en saglig og reel behandling i det udvalg, det bliver henvist til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hæklestrup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsi-

gelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om en særlig afgift ved overdragelse af fast ejendom.

(Lovforslaget (nr. 16) findes i tillæg A. sp. 47, fremsættelsen i tidenden sp. 119).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Svend Jakobsen (S):

Det lovforslag, som vi her har til behandling, går i al sin enkelhed ud på at fjerne den 2½ pct.s afgift ved salg af fast ejendom, som blev indført i september 1972. Den blev jo indført samtidig med, at vi ændrede folkepensionsbidraget fra 3 til 1 pct. og derved gjorde det muligt at sænke trækprocenterne 2 points i forhold til det, de ellers ville være blevet.

Jeg forstår på bemærkningerne til lovforslaget, at man anser denne afgift for en u hensigtsmæssig finanspolitisk foranstaltning. Jeg vil gerne sige, at for socialdemokratiet er det mere positivt, det er mere hensigtsmæssigt at inddrage dele af de enorme værdistigninger, arbejdsfrie værdistigninger, der forekommer, end det er at lægge øgede byrder på arbejdsindtægterne.

Finansministeren siger i bemærkningerne til lovforslaget, at det må antages, at denne afgift har betydet stigende priser på fast ejendom. Jeg vil gerne spørge finansministeren: hvad bygger denne antagelse på? Bygger den på tro, eller bygger den på viden? Når finansministeren har den opfattelse, at ejendomspriserne er steget, så vil jeg også godt spørge: tror finansministeren, at han ved at fjerne denne afgift får en sænkning af prisen på fast ejendom, eller tror finansministeren, som jeg gør, at salgsprisen i et marked, hvor prisen afgøres af udbud og efterspørgsel, altid vil være den højest opnåelige? Hvis finansministeren er enig i denne betragtning, og han kan vel vanskeligt være andet som liberal, så betyder det jo, at regeringens forslag er en foræring på 550 mill. kr. Og det er vel at mærke ikke en foræring til kommende boligtagere, heriblandt de unge, som finansministeren nævner, det er